

Our Write Us Today
ADVERTISING
RATES are
REASONABLE....

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

No. 93. — Štev. 93.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

2 NA DAN DOBIVATE
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (lavice) model in
graznikov).
ZA \$6. — NA LETO NAD 300 IZDA!

Volume XLVIII. — Letnik XLVIII.

RESNI DNEVI V JUGOSLAVIJI

Stojadinović interniran

"Peta skupina" na delu proti vladi

BEOGRAD, Jugoslavija, 20. aprila. — Jugoslovanske oblasti so sinoči naznanile, da je bila odkrita zarota, ki je imela namen strmoglaviti sedanjo vlado Dragiče Cvetkovića in izročiti deželo nacijskim. Bivši ministrijski predsednik in vnanji minister Milan Stojadinović, ki je imel pridevek "priatelj Nemčije," je bil odpeljan v gorsko vas na Rudniku in tam interniran.

Rudnik je visoko, skoro nedostopno gorovje, kjer, kot je rekel nek jugoslovanski uradnik, niti aeroplan ne more pristati.

Oblasti pravijo, da je bila na delu "peta skupina", vsled česar je policija preiskala hiše več sto Nemcev.

Stojadinovića odpeljala močna straža

Kmalu po hišni preiskavi je bil Stojadinović aretiran in je bil pod močno stražo odpeljan iz Beograda na Rudnik, kakih 80 milj južno od Beograda, da bo ločen od tujih agentov in svojih političnih pristašev, ki so pred enim letom z njim izgubili vso veljavo in vpliv.

Dr. Milan Stojadinović

Najdene listine so zelo obtežilne zanj

Policija je pri preiskavi Stojadinovićeve hiše v torku ponoči našla listine, iz katerih je razvidno, da je bil Stojadinović v zvezi z delovanjem nacijskega "trojanskega konja" v Jugoslaviji, to je, v zvezi z notranjo zaroto. Njegovi politični tovariši so pod policijskim nadzorstvom in bo še mnogo njih tudi interniranih.

Mnogo Nemcev je bilo aretiranih v Sloveniji

Nedavno je bilo v Sloveniji, blizu nemške meje aretiranih 50 Nemcev, ki so v zemljevidih zaznamovali mostove, železnice, ceste in razne vojaške naprave. Ti Nemci so prišli v deželo z listinami, katere je podpisal Stojadinović od leta 1936 do 1939, ko je bil ministrski predsednik in ki so jim dovoljevale iskati petrolej.

NOVE OBRAMBNE ODREDBE V JUGOSLAVIJI

BEOGRAD, Jugoslavija, 20. aprila. — Sinoči je bilo poročeno, da bodo izdane nove vojaške odredbe za ojačenje o-

brambe dežele. Vojni minister je visokim častnikom naročil, da se postavijo proti vsakemu napadu, tudi, če za to ne prejmejo posebnega povelja, pa če je dežela v vojnem stanju, ali pa ne. Častnikom je tudi naročeno, da se naj ne zmenijo niti za nasprotna povelja, ki bi mogla priti po radio.

Vlada bo vpoklicala rezerviste

Druga poročila tudi pravijo, da bo vlada vpoklicala v nekaj dneh rezerviste. Jugoslavija ima sedaj pod zastavami 300.000 vojakov, poleg tega pa jih je 100.000 zaposlenih pri utrjevalnih delih.

Vlada skuša podkrepiti notranji mir

Vlada z vso vnemo skuša podpreti notranji mir, ker se vsled razkritja Stojadinovićevega izdajalskega delovanja zaveda nevarnosti, ki ji preti od znotraj. Stojadinović, ki je bil prepeljan v neko majhno vas na Rudniku, bo stanoval v majhni hiši, ki jo je najela vlada in ga bosta neprestano stražila dva orožnika.

Zaposlenje pri A. T. & T.

Družba pravi, da je obdržala v službi 60,000 delavcev, da si ji tega baje ni bilo treba.

WASHINGTON, D. C., 18. aprila. — W. H. Harrison podpredsednik American Telephone and Telegraph Co., je rekel, da je imela njegova družba v času, ko je dosegla depresija v Združenih državah svoj višek, šestdeset tisoč delavcev odveč.

Obdržala jih je v službi, četudi bi jih nihče ne mogel zameriti, ako bi jih odslavila.

Leta 1929 je namreč kompanija uvedla povsem nov sistem — avtomatičnih zvez. Telefonski aparati preskrbe sedaj telefonsko zvezo avtomatično, dočim je bilo treba prej telefonist.

Telefonistke so sedaj potrebne le v svrhu informacij in pa za telefonske pogovore na veliko razdaljo.

Telefonska družba je skušala vsem odvličnim delavcem preskrbeti delo v raznih novih departmentih in zato ni nič čudnega, če ni najemala novih delavcev.

Leta 1929, torej v zadnjem letu prosperitete, je bilo zaposlenih pri ameriški telefonski in brzojavni družbi 364 tisoč oseb.

Leta 1920 je znašala vrednost družbinih naprav tisoč dvesto dolarjev, do leta 1929 je pa narasla na tritisoč sedemsto milijonov dolarjev.

985 milijonov za WPA

Če bo treba bo ta denar porabljen v osmih mesecih namesto v desetih. — Skoro 1500 milijonov dolarjev za reliefne svrhe.

WASHINGTON, D. C., 18. aprila. — Predsednik Roosevelt je sklenil predlagati kongresu, naj za prihodnje fiskalno leto, ki se začne 1. julija 1940 ter se konča 30. junija 1941, dovoli 985 milijonov dolarjev za WPA.

To se je zvedelo iz precej zanesljivega vira. Zvedelo se je pa tudi, da si je predsednik pridržal pravico potrošiti ta denar v slučajni potrebi že v osmih namesto dvanajstih mesecih.

Če bo le mogoče, bo vztrajal pri svoji prvotni zahtevi, namreč 985 milijonov, ne ve se pa če bo ta vsota zadostovala.

V tem letu je bilo določenih

SOVJ. RUSIJA BO ZALAGALA JUGOSLAVIJO Z OROŽJEM

Škodove naprave na Češkem izdelavajo samo ruska naročila, ki bodo sedaj poslana na zahtevo Rusov v Jugoslavijo. — Poročilo ni še potrjeno

BEOGRAD, Jugoslavija, 20. apr. — Nek visok uradnik Škodovih tovarn, ki je prišel v Beograd, je rekel, da bo Rusija prodala Jugoslaviji mnogo vojnega materiala in poljedelskih strojev, ki so bili narejeni za Rusijo v Škodovih tovarnah.

Po svoji pogodbi z Nemčijo se Rusija obvezala preskrbovati Škodove tovarne s surovinami, za to pa je dobila pravico, da se te surovine rabijo samo za izdelavo ruskih naročil, vsled česar ima Rusija v tovarnah posebne pravice.

Škodovi zastopniki potujejo po balkanskih državah ter jim skušajo prodati orožje. Bolgarska je že sklenila z Rusijo trgovsko pogodbo, Jugoslavija pa se sedaj pogaja z Rusijo za slično pogodbo. Pri vsaki taki pogodbi igra veliko vlogo orožje. Romunska, Jugoslavija in Bolgarska so že prej kupovale Škodovo orožje, sedaj pa bo to dobavo oskrbovala Rusija.

Zelo je dvomljivo, ako bo s tem zadovoljna Nemčija, toda protiviti se ne more, ker so vse industrije v Česloslovaški odvisne od ruskih surovin. Rusija ima nad Česloslovaško tak vpliv, da je mogla Nemčiji prepričati, da česloslovaškega protektorata ni mogla vključiti v nemško carinsko zvezo.

Sedaj je znano, da je 26. februarja češki finančni minister predložil nacijski vladi načrt za carinsko zvezo, toda Italija je proti temu protestirala, ker ni hotela, da bi bila italijanska trgovina s Prago ovrhna, vsled tega je bila carinska zveza za nedoločen čas odložena. Sedaj pa se je tudi izvedelo, da vsebuje trgovska pogodba, ki je bila pozimi sklenjena med Nemčijo in Rusijo, določbo, da Nemčija jamči, da bo češki protektorat ostala posebna gospodarska skupina.

Pod vodstvom finančnega ministra Gjorgjevića bo jutri preko Bukarešte odpotovala v Moskvo trgovska delegacija, v kateri je tudi slovenski industrijalec dr. Ivan Avsenek, da se pogaja z Moskvo.

WASHINGTON, D. C., 18. aprila. — Predsednik Roosevelt je sklenil predlagati kongresu, naj za prihodnje fiskalno leto, ki se začne 1. julija 1940 ter se konča 30. junija 1941, dovoli 985 milijonov dolarjev za WPA.

Nekateri kongresniki predlagajo, naj bo dovoljenih za pomoč nezaposlenim 1500 milijonov dolarjev, ker bi bilo treba v nasprotnem slučaju odpustiti večje število delavcev, zaposlenih pri raznih vladnih agaturah.

28. februarja letošnjega leta je bilo zaposlenih pri WPA — 2,325,000 delavcev, dočim se je do 10. aprila zmanjšalo njihovo število na 2,161,811.

\$963,797,478 za nove bojne ladje

Protiv predlogi so glasovali samo štirje senatorji. — V dvajsetih letih ni dobila mornariška predloga tako velike večine. — Značilna izjava admiralov Starka pred senatnim mornariškim odborom.

WASHINGTON, D. C., 19. aprila. — Senat je odobril večeraj z velikim navdušenjem proračun mornariškega departamenta za prihodnje fiskalno leto. Za predlogo je bilo oddanih 63 glasov, proti predlogi pa samo štirje. Proti so glasovali: demokrat Johnson iz Colorada ter republikanci Danaher iz Connecticuta, Reed iz Kansasa in Capper iz Kansasa.

Senat je sprejel predlogo po štiriurni debati in je vsoto tako naglo dovolil, ker je senatnemu odboru za mornariške zadeve admiral Harold Stark pojasnil, kako Japonska povečuje svojo vojno mornarico.

Senator Walsh iz Massachusettsa, načelnik mornariškega odseka, je poudarjal, da mornariški proračun že dvajset let ni bil s tako veliko velikostjo odoben kakor letos. Predloga določa za zgradnjo raznih vojnih ladij \$963,797,478. Zgrajeni bodo dve veliki vojni ladji, več manjših in skoro petsto mornariških letal. Predloga bo vrnjena poslanski zbornici, ki jo je že odobrila, toda z odbitkom nekako trideset milijonov dolarjev.

Ko je senat debatiral o predlogu, je sporočil mornariški departament predsedniku Rooseveltu, da bo program znatno pospešen in da bodo vojne ladje nekaj mesecev prej zgrajene kot je bilo svoječasno določeno.

WASHINGTON, D. C., 18. aprila. — Pred senatnim mornariškim odborom je nastopil večeraj admiral Harold Stark, načelnik mornariškega poveljniškega urada. Med drugim je rekel: — Ako bi bilo mogoče po sedanji vojni sklicati razorožitveno konferenco in dobiti jamstvo, da se bodo vsi udeleženci konference strogo držali sklenjenih pogodb, mi lahko verjamete, da bi tega ne bil nihče bolj vesel kakor jaz.

Admiral je imel popolnoma prav, kajti po svetovni vojni se je vršilo že več konferenc, čijih svrha je bila razorožitev na morju oziroma zmanjšanje mornariške sile, toda vsi tozadevni sklepi so ostali večinoma le na papiru.

Admiral je bil poklican pred senatni odbor, da odgovori demokratskemu senatorju Lucasu iz Illinoisa, ki noče vedeti, če bi bilo tudi po sklenitvi miru treba izvršiti šestletni mornariški načrt, ki bi veljal tri tisoč osemsto milijonov dolarjev.

Lucas je rekel, da je slišal govoriti, da se bodo v teku enega leta vmešale Združene države v evropsko vojno.

Admiral mu je odgovoril: — Če je na svetu mornariški častnik, kateri bi hrepel po vojni, bi zelo rad poznal tega

moža. Mi namreč predobro vemo, da pade največje breme vojne na nas.

V debato je posegel tudi demokratski senator Tydings iz Marylanda z naslednjo pikro pripombo:

— Po mojem mnenju bi bilo treba mornariško predlogo tako amendirati, da bi bila vsaki novi vojni ladji pridružena tudi dva kongresnika.

MEHIKA ZAVRNILA HULLOV PREDLOG

MEXICO CITY, Mehika, 18. aprila. — Neki Cardenasov uradnik je izjavil, da bo mehiška vlada zavrnila predlog ameriškega državnega tajnika Hulla, naj bo predložena zadeva glede mehiškega olja posredovalni komisiji.

Mehiška vlada bo stavila svoj predlog: imenovanje mednarodne razsodiščne komisije, ki bo precenila in urenila zahteve raznih ameriških petrolejskih družb.

Hooverov krojač umrl

PALO ALTO, Cal., 18. apr. — Pred 41 leti je bil poznejši predsednik H. Hoover zaljubljen v Lou Henry, ter je sklenil, da se poroči z njo. Denarja ni imel dosti, ker je bil v mladih letih ubog farmski delavec. Krojača Augusta Walza je prosil, naj mu napravi poročno obleko, kar je krojač z veseljem storil. Hoover in Walz sta bila pozneje vedno prijatelja. Danes je dospelo v tukajšnje Hooverovo palačo naslednje smrtno naznanilo: — Umril je v starosti 83 let August Walz, ki je skrojil Herbertu Hooveru poročno obleko.

WILLIAM BIOFF NASTOPI KAZEN

CHICAGO, Ill., 17. aprila. — Pred osemnajstimi leti se je v Chicagu William Bioff, ki je bil takrat razmeroma mlad mož, nekaj pregrešil. Obdolžili so ga zvodništva, in sodnik ga je obsodil na šest mesecev ječe.

Čakal je in čakal, pa ni nikdar dobil poziva, naj kazen nastopi. Mislil, da je cela stvar pozabljena, je odšel proti zapadni obali, kjer je vršil razna dela in slednjič začel organizirati gledališke in kino uslužbence. P o d njegovim vodstvom je unija, ki jo je priključil CIO, narasla na trideset tisoč članov ter izsilila od gospodarjev večino svojih zahtev.

V zadnjih letih je bil Bioff najmanj tridesetkrat v Chicagu, razne sodnike in odvetnike je štel med svoje prijatelje, bil je večkrat v kriminalnem sodišču, toda nikdar ga ni nihče opozoril, da je postavi še nekaj dolžan.

To in ono...

Mladina stremi po delu

PHILADELPHIA, Pa., 18. aprila. — Mrs. Eleanor Roosevelt, predsednikova žena, je govorila tukaj pred članicami demokratskega kluba in rekla, da se ameriška mladina ne briga za komunizem, pač pa za delo. Mrs. Roosevelt je priznala, da je dosti mladih fantov in deklet vdanih v takoumenovane radikalne organizacije, toda njihova glavna briga ni politika, pač pa vprašanje, kako bi dobili delo. Polovica teh ljudi bi takoj izpremenilo svoje politične nazore, če bi se jim posrečilo dobiti delo.

1,300,000 boy scoutov

Upravni svet skavtske organizacije je te dni zboroval v hotelu Biltmore v New Yorku ter pri tej priliki sporočil, da je v Združenih državah 1,383,691 boy scoutov. V enem letu je njihovo število naraslo za sedem odstotkov.

Porod v težavnih okolščinah

ALIQUIPPA, Pa., 18. apr. — 25letna Mrs. Reed, ki ima že dva otroke, je večeraj povikala trojčke. Pri nji je bil le njen brat, ko se ji je približala težka ura. Stekel je po sosedo, ki ima sama štiri otroke. Stanovanje, obstoječe iz dveh sob, ni bilo zakurjeno. Ko je dospel zdravnik, so bili trojčki že rojeni. Porod se je izvršil šest tednov prezgodaj. Zdravnik je zavil otroke — vse tri deklice — v toplo odejo in jih odpeljal v bolnišnico. Upati je, da bodo ostale pri življenju. Presenečeni oče, ki je delal, ko se je zgodilo, je rekel, da bo imenoval hčerke z imeni: "April," "May" in "June."

“GLAS NARODA”

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation), Frank Sakser, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

47th Year

“Glas Naroda” is issued every day except Sundays and holidays. — Subscription Yearly \$6.— Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za četrt leta \$1.50. — Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50. Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

“GLAS NARODA” IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

“GLAS NARODA,” 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1242

NAROČNIKI, ki so zaostali z naročnino za mesec februar in marec, so naprošeni, da blagovoljno poravnajo oz. po možnosti doplačajo k nadaljni naročnini. S tem, da imate naročnino vnaprej plačano, listu mnogo vstrežete, ker prihranki pri opominih so uporabljeni za izboljšanje lista.

NEMCI V JUŽNI AMERIKI

Poročila iz Južne Amerike naznanjajo, da se nacijska Nemčija poslužuje v Novem svetu istih taktik kot se jih je s pridom posluževala na Čehoslovaskem, na Poljskem in v Skandinaviji. V republikah Chile in Argentini kar mrgoli nemških špijonov. Angleška inteligenca služba ima ž njim čez glavo opravka. Delovanje nemškega špijonažnega in sabotažnega sistema v čilski in argentinski Patagoniji povzroča zmedo v angleškem parobrodstvu in ga resno ogroža.

Tako so naprimer nemški agenti zvedeli, da bo nekaj velikih angleških ladij plulo skozi Magelansko ožino. Angleški generalni konzul v Chile je bil obveščen, da navigacijske svetilke v nevarnih patagonskih ozinah ne dajejo točnih signalov. Uvedena je bila preiskava, in dognali, da je nekdo svetilke “popravljal” in jih tako “popravil”, da bi se morala potopiti vsaka ladja, ki bi ponoči sledila signalom.

V tistih krajih živi dosti nemških kolouistov, ki se javno navdušujejo za nacije in prav nič ne skrivajo svojih namerov — škodovati angleški paroplovbi.

Tekom sedanje vojne najbrž ne bo v Ameriko vodovje nobene nemške vojne ladje, pomisliti je pa treba, da je dosti nemških trgovskih ladij zasidranih v čilskih in argentinskih pristaniščih in da je mogoče vsako ten ladij opremiti z orožjem, kar predstavlja za angleško paroplovbo veliko nevarnost.

Angleška vlada se je začela tega šele v poslednjem času zavedati ter je ustanovila južno-ameriško patroljo pod poveljstvom admirala Henryja Harwooda.

ŠVEDSKA V ZAGATI

V Evropi menda ni nevtalne države, ki bi ji šlo tako za nohte kakor gre švedski. Zavezniki jo že zaščitijo pred Nemčijo, dočim se je Nemčija skuša poslužiti v svoje namene ter spravljati preko švedskega ozemlja vojaštvo na Norveško.

Današnji položaj Švedske naj bo svarilo in opozorilo vsem tistim, ki so s svojim ruvanjem pomagali uničiti Ligo narodov.

Ko se je začela Liga majati, so nekateri bistrogledi državni in politiki prav dobro vedeli, kaj se bo zgodilo. Da bo namreč napočil čas, ko bodo države povsem osamljene in se bo z ozirom na varnost morala vsaka država zanesti le na svojo moč.

Danes je Švedska na takem stališču. Ker ni na svetu nobenega sistema, ki bi ji nudil varnost, ker je navezana izključno le sama nase, se boji sovražnika, boji se pa tudi pomoči proti njemu.

Ako bi sprejela angleško pomoč, bi jo Nemci brezobzirno napadli. Ako je ne sprejme, bi si mislili naciji: — kar po nji! Sama se ne bo mogla braniti, pomagal ji pa tudi nihče ne bo.

Napad na Švedsko se utegne vsak trenutek zavrsti. V natančno istem položaju kot je danes Švedska sta bili pred dobrim tednom Danska in Norveška. Obe sta sklenili ostati nevtralni, kar jim pa ni pomagalo. Čedalje jasneje namreč postaja, da bi v Evropi zalegla taka nevtalnost, ki bi se v skupnosti in zadržništvu borila proti vsakemu napadu, pa naj pride od kjerkoli.

Ko je sklenila Italija zavzeti abesinsko ozemlje, bi morale pasti na Italijo vse države. Ko je stopil prvi Hitlerjev vojak na čehoslovška tla, bi morala biti Nemčija ogrožena od vseh strani: od Poljske, Francije, Anglije, Belgije, Nizozemske, Danske, Norveške in tudi od Švedske.

Če bi se to zgodilo bi bili danes Čehi in Slovaki gospodarji na svoji zemlji, Poljaki na svoji, Danska in Norveška bi obdržali svojo samostojnost in Švedska bi bila varna.

Stiska, v katero je zašla Švedska, dokazuje, da dandanes ne zadostuje več čnotnost in odločnost enega samega naroda.

RAZGLEDNIK

Kaj namerava Italija?

Italija je še vedno že vsaj na papirju nevtralna, toda zdi se, da ne bo več dolgo. Oba nasprotujoča si tabora izvajata namjo čedalje večji pritisk.

Kaj namerava Mussolini, se ne ve natančno, toda zdi se, da je tudi on pripravljen na kakšen nagel roparski pohod. Njegov zaveznik Hitler mu je dal dober vzgled v slučaju Avstrije, Čehoslovške, Poljske, Danske in Norveške. Nemčijo smatra kot nekakšno svojo zunanjo utrdbo in pod njenim pokroviteljstvom upa marsikaj doseči. Prsti ga že več let srbe, in na Balkan se ozira s poželjivimi pogledi kakor jastreb na svoj plen. Hitler in Mussolini se nista zastonj sestala na Brennerju. Samo prijateljskih pozdravov ni-ta prišla izmenjati, pač sta se pa najbrž precej natančno domenila o svojih bodočih načrtih.

Zavezniki in Nemci imajo na Balkanu važne interese. Pa ne samo zavezniki in Nemci, tudi Mussolini jih ima. Nihče ne sme biti posebno presenečen, če bo nekega lepega dne začel Mussolini kar iznenada s topovi, bojnimi ladjami in letali “ščiliti Balkan”.

Take “zaščite” se je pač od Hitlerja naučil. Italijani grade nove vojaške ceste v albanskem ozemlju, na Jadranu se pa vrše italijanski mornariški manevri. Jugoslavija pošilja precej svojega blaga v Nemčijo. Zaveznikom te pošiljave prav posebno ne ugajajo in jih bodo skušali preprečiti. Tedaj bo udarila ugodna ura za Mussolinija. Zavzel se bo za “pravico” in, pod pretvezo “zaščite” pošilja svoje vojaštvo v jugoslovansko ozemlje. Vprizoril bo kakšen pohod, dvomljivo je pa, da bi se v vojni javno postavil na stran Nemčije.

Da nekaj takega namerava, je razvidno iz poročil, ki jih pošilja italijanska vlada v svet. Značilno je, da taka poročila niso objavljena v domačem časopisu. Italijanski listi poročajo le o umetniških razstavah, o napredku v gospodarstvu in industriji ter o drugih takih stvareh.

O kakšnih italijanskih pripravah na vojno ni v italijanskih listih niti besede. Kajti italijanski narod noče vojne. Nemčije se boji, z Rusijo pa noče imeti pravih nikakšne zveze.

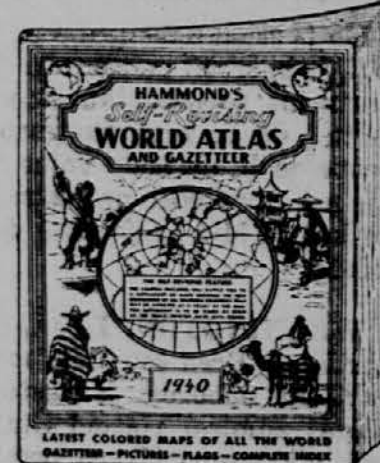
Italija vrši napram Nemčiji svojo dolžnost. Kot nevtralni državi so odprta vsa morja, kupčuje s katerikoli državo se ji izljubi kupčevati in preskrbuje Nemčijo z najpotrebnejšim.

Odprta vojna ji ne diši, toda če bi se dalo kje razmeroma lahko pograbititi kaj ozemlja, bi se tega gotovo ne branila. Pre-tvezo za takle pohod je kaj lahko dobiti.

Balkan ji je pred pragom in zato so na Balkan uprti njeni poželjivi pogledi.

VOJNA NA NORVEŠKEM

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vesti potreben ta priročni ATLAS, ki ga pošljemo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

- Velikost 9 1/4 x 14 1/4 inčev
- 48 velikih strani;
- 32 barvanih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodilnih držav;
- 45 svetovnih slik popolnoma označenih;
- Zanimivi svetovni dogodki.
- Najnovejši zemljevid kaže cel svet in tudi:
- RAZDELITEV POLJSKE MED NEMČIJO IN RUSIJO
- ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANIJE
- PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVŠKE K NEMČIJI
- NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 25 centov

Poslajte svoto v znamkah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost:

HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPEAVLJA
KUPON, ki ga dobite z atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide z novimi mejami vojskujočih se držav, kakor bodo premenjene po sedanji vojni.

Naročite Atlas pri:

“GLAS NARODA” 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Velika R. R. nesreča blizu Little Falls

LITTLE FALLS, N. Y., 20. aprila. — Sinoči je ob 11.40 kake polj milje od Little Falls skočil s tira Lake Shore Limited vlak in je bilo po zadnjem poročilu ubitih okoli 30 oseb, 70 pa jih je bilo ranjenih.

Zdravniki in njihovi pomočniki so zaradi mnogih ranjenecv moral kar prezreti mrtve.

Vlak je imel do Albany, N. Y., zamude 15 minut ter je hotel zamudo popraviti in je zato vozil z veliko hitrostjo, kar pa je bilo zanj usodno, ko je vozil po velikem ovinku ob reki Mohawk. Lokomotiva je skočila s tira in potegnula za seboj poštini voz in 11 izmed 13 spalnih voz.

Lokomotiva je tresčila v skalo ob progih. Poštini voz se je zvalil na lokomotivo, nekaj voz pa je celo padlo čez lokomotivo.

Ko je lokomotiva zadela ob skalo, se je razletel parni kotel.

GOZDARJI, POZOR!

Delo dobi 20 do 25 mož za beliti smreke. Plača \$3.50 od klaftre; lep gozd in na ravnem. Ako katrega veseli priti sem, naj se zgasi pri

JOHN JANČIĆ
Box 185
CANAAN, N. H. 2x

SREDIŠČE ZA SLOVENSKE FONOGRAFSKE PLOSČE. — PRIŠTE SA ČASILCE. J. MARSIC, INC. 463 W. 62 Street New York

PESMARICA

“Glasbene Maticice”

Uredil dr. Josip Čerin
Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenije Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

FRANCOSKI PODATKI O TURŠKI VOJSKI

“Pariski ‘Temps’” je objavil te dni v svoji vojaški rubriki pregled o moči in pripravljenosti turške vojske. Po članku posnemamo naslednje podatke.

Položaj Turčije na prehodu iz Azije v Evropo je izredno važen. V njenih rokah so tudi dardanelske morske ožine, kjer lahko dovoli ali prepove pomorskim silam zapadnih veselil vhod v Črno morje, odnosno dovoli, ali prepove ruskim pomorskim silam izhod iz Črnega morja. Znana je vlo-ga, ki jo je Turčija igrala ob teh ožinah v zadnji svetovni vojni, ko nista zapadni zavezniki mogli Rusije uspešno podpreti prav zaradi zapora tega prehoda. Ker je Turčija preko Dardanell most med Evropo in Azijo, lahko uspešno posega tudi v razvoj dogodkov na Balkanu. Njena črnomorska obala je znana po proizvodnji petroleja in žita, njena sredozemska obala pa je bila od nekaj križišče življenjskih interesov evropskih veselil. Njena severovzhodna meja je v bližini petrolejskih vrelcev ob Kaspiškem jezeru, njena jugovzhodna pa v bližini petrolejskih pokrajin Mezopotamije.

Spričo tega položaja in vlo-ga, ki Turčijo pripada na Bliznjem vzhodu, je jasno, da je za to državo velikega pomena dobra vojska. Da jo Turčija ima, o tem ni mnogo dvomiti. Po številu svojega prebivalstva lahko postavi na noge poldrugi milijon mož. Prve izredne poklice je Turčija izvršila že proti koncu maja lanskega leta. V mirnem času ima Turčija vojsko, ki šteje 10 armij s 28 divizijami, od katerih so tri utrdbene. Razen tega so v mirnem sestavu turške vojske tudi tri mešane planinske brigade ter tri konjeniške diviziji. Ze sedaj so vse edince postavljene na vojno števiko no stasje, a razen njih je bilo še na novo formiranih nekaj diviziji.

Vojni material se prav sedaj modernizira in izpopolnjuje. V pogledu motorizacije je

Peter Zgaga

PAR KRATKIH IZ VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA

Zdravnik

V sosednjem mestu P. je zdravnik, ki uživa velik sloves. Bajc zna ozdraviti vse bolezni. Drugi zdravniki računajo za obisk dva dolarja, on je pa ljudomil človek in je znižal tarifo na petdeset centov.

Za borih petdeset centov bolnika izpraša, pregleda, ugotovi bolezen ter zapiše zdravila.

Ni čudno, če se kar tare ljudi v njegov čikalnici. Ne samo iz domačega mesta, tudi iz drugih oddaljenih krajev prihajajo k njemu.

Meni se je skoro neverjetno zdelo, pa sem se prepričal, da je res.

Po temeljiti strokovnjaški preiskavi pravi bolniku, naj nekoliko počaka, da bo telefoniral po zdravila. Res telefonira v lekarno, ki je menda last njegovega brata ali bližnjega sorodnika.

Po desetih ali kvečjemu dvanajsetih minutah že prinese mlad fant iz lekarne, bodisi majhno stekleničico, bodisi praške ali pa pilule.

Takrat se bolnik prepriča, da je zdravnik izredno poceni, zdravila so pa strahovito draga.

Zdravnik vzame za svoje delo petdeset centov, dočim so zdravila ponavadi štiri dolarje in pol.

Beračica

Ko sem stanoval se v gornjem delu newyorškega mesta, sem se vozil delat z nadešno železnico. Še vedno se živo spominjam ženske v razcepami obleki, ki je stala na vogalu 86. ceste ob stopnicah, vodečih na postajo, vsak dan od petih popoldne do polšestih zvečer. Lase je imela razmršene, čevlje raztrgane — prava podoba velikomestne bede. Z levice je prišikala k meni par mesecev starega otroka, desnico pa molila predse. Nikdar je nisem slišal reči nobene besede, ne “prosim”, ne “hvala”. Ljudje so ji dajali vboigume. Najmanj vsak deseti ji je dal par centov.

Tako je šlo leto za letom, pet, deset let.

Ona je shujšala in se zgrbila, otrok se pa ni nič postal. In kot sem pozneje zvedel, je bil vsakega pol leta drugi.

Z materami, ki so ji otroke posojale, je delila dobicek.

Zasluzek je bil dober, kajti vsak dan je naberačila povprečno po deset dolarjev.

Začetek sezije

Leto je razdeljeno v česteto seziji. Imamo pomladno, poletno, jesensko in zimsko sezijo; sezijo veselje in piknikov; počitniško sezijo, letoviško, kopalno sezijo, sezijo klubov in slaninik in še celo vrsto drugih sezij. Vse so natančno koledarsko določene.

V New Yorku nekoč ni bilo dovoljeno moškim pred 15. majem nositi slaninik, kdor se je pa šestnajstega septembra pojavil s slaninikom, ni prišel daleč z njim. Poglavci so mu ga zbili z glave.

O začetku in koncu vsake sezone poročajo časopisi, in ljudje se teh določb verno drže.

Tudi otroci imajo svoje sezone, ki jih jim pa nihče ne diktira, ampak se ob gotovem času nekaj zgane v njih in se kar ne morejo ustavljati čudnemu nagonu.

Komu so prišle pred tednom ali štirinajstimi dnevi na misel “frnikule”, ali kot jim pravijo v Ameriki “marbles”? Prvedicejšim jim sem videl prvega, ki jih je kotalil v jami-co. Večraj so jih kotalili že vsi. Polne žepa jih imajo.

Kdo jim je ožnanil začetek sezone?

Kdo pravi trati, naj se pokrije z zelenjem?

Pošasten smehljaj

Bilo je pred leti na Decoration Day. V mestu sem imel nekaj opravka in sem stopil na 42. cesti na karo, vozečo proti West Shore. Kara je bila spredaj nabito polna, zadaj sem pa opazil še sedem praznih sedežev.

Na osmem je sedel možki v uniformi ameriškega vojaka. Najbrž se je vračal s kakšne domorodne slavnosti.

Šel sem v smeri proti njemu, kajti na zadnjih sedežih štrikare je dovoljeno tudi kadiiti.

Tedaj opazim njegov smehljaj. Nekaj čudnega je bilo v tem smehljaju, kajti vojakove oči so zrle resno, skoro žalostno, le nsta so se smejala.

No, za božjo voljo, pa saj to ni bil smeh!

Stresel sem se in se ogrl vstran. Njegovega pogleda nisem mogel prenesti.

Gornjo in spodnjo ustnico je imel namreč odrezano, da ni mogel zapreti, ampak je neneloma kazal svoje bele zobe...

DARILNE POSILJATVE v Jugoslavijo

- 100 Dinar. — — — \$ 2.40
- 200 Dinar. — — — \$ 4.60
- 300 Dinar. — — — \$ 6.70
- 400 Dinar. — — — \$ 8.75
- 500 Dinar. — — — \$10.50
- 1000 Dinar. — — — \$20.50
- 2000 Dinar. — — — \$40.—

Ker zaradi položaja v Evropi parniki nereditno vozijo, tudi za izplačila denarnih pošiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, pričujemo, da ga pošljejo po C. A. B. L. E. ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING CO. :: : POTNIŠKI ODELEK : : : 216 West 18th Street, New York

Kratka Dnevna Zgodba

C. GOLAR:

V ZARJI (Nadaljevanje.)

"Ako sem kraljica, pa mi še čevljičke poljubij." "In Janko jih je poljubil in se veselo spomnil: "Pa tudi jaz sem kralj in ti poklekni pred menoj!"

Zašla sta med skale, med kamenje, kjer so rasli žalostni bori in nizko brinje. Nikamor nista videla nikjer ni bilo poti in -temnilo se je in nebo se je počrnilo. Težko sta se vzdignila na strne robove, gledala sta in iskala kraljestva in že je izginilo in zatonilo.

Starostna pokojnina

POD KATERIMI POGOJI STE VPRAVIČEN DO IZPLAČIL STAROSTNEGA ZAVAROVANJA.

(Da ste vpravičeni do izplačil pod določbami o starostnem in posmrtnem zavarovanju, ki jih vsebuje socialnopravni zakon, je potrebno, da ste delali na službah, ki spadajo pod ta zakon, in da ste dobivali gotov znesek plače iz take službe tekom gotovega števila četrtletij.

OPRAVLJANJE NA GRA-MOFONSKI PLOŠČI.

[Bogata, v družbi zelo priljubljena žena nekega newyorškega industrijca, si je že dolgo želela zvedeti, kaj si njeni gostje, ki jo vedno obiskujejo z laskanjem, o njej v resnici mislijo.

Justično ministrstvo je vrhnetega namreč odredilo, da se bo poletni čas za gostilne začel s 21. aprila. To pomeni, da gost, ki stopi ob 10. iz gostilne, na pragu nadomada pridobi celo uro in da more obiskati še zadnjo kinematografsko predstavo, ki se prične ob 9. uri.

Poučni spisi

- ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavljen dr. F. J. Kern. Vezan. Cena \$2.00
BODOČI DRŽAVLJANI naj narode knjižice - "How to become a Citizen of the United States"
DENAŘ. Spisal dr. Karl Engliß, 236 strani. Denarni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur jasnega.

19 40 SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR
KNJIGA, ki Vas bo zanimala!
SLOVENSKA KUCHARICA
KUCHARICA
SLOVENSKA KUCHARICA
SLOVENSKE (YUGOSLAV) DAVKE

19 40 SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR
KNJIGA, ki Vas bo zanimala!
SLOVENSKA KUCHARICA
KUCHARICA
SLOVENSKA KUCHARICA
SLOVENSKE (YUGOSLAV) DAVKE

Denarne pošiljatve
Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.
V ITALIJO
\$ 5.90 Lir 100
11.50 " 200
17.00 " 300
28.00 " 500
55.00 " 1000
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 W. 18th ST., NEW YORK

ZRAČNA SILA ZDRUŽENIH DRŽAV

Bombniki ameriške vojske na manevrih blizu San Diego, Cal.

Planinski Kralj

Spisal L. GANGHOFER.

Za Glas Naroda priredil X. X.

33

“Saj bi lahko kravo ukradli,” je rekel gospodar. “Kdo bi jim mogel kaj? Boga zahvali, da so samo jagnje.” ... “Saj bi lahko kravo ukradli,” je rekel gospodar. “Kdo bi jim mogel kaj? Boga zahvali, da so samo jagnje.” ... “Saj bi lahko kravo ukradli,” je rekel gospodar. “Kdo bi jim mogel kaj? Boga zahvali, da so samo jagnje.”

Otoški raj Robinzonov

Zgodba o Robinzonu Crusoeu je oddaljeni otok v Velikem oceanu spremenila podobo iz sanj naše mladosti. Da ta prigoda ni bila pravljica, je dokaz spominška plošča, ki so jo leta 1868 nedaleč od nekdanje Robinzonove jame postavili s tendre napisom: “Spominu Aleksandra Selkirka, mornarja iz Larga o grofiji Fife na Skotkem, ki je na otoku popolnoma samotno živel 4 leta, in štiri mesece. Izkreala ga je galera ‘Pet otokov’ julija meseca 1. 1704. in ga spet prešla ladja ‘Vojvoda’ 12. februarja 1709. Umrl je kot poročnik 1. 1723 v starosti 47 let.”

Na tem otoku se kakih 1000 ljudi lahko preživlja. Saj je narava tu tako radodarna, da vsakomur kar sami padajo sadeži v naročje. Seveda je treba še večje dele pragozda izkoristiti za plodno zemljo, treba je tudi pripraviti pota, in na najvišji vrh otoka, Vunkeja, zaradi neproduktivnega goščenja tudi ni še nihče prišel. Podnebje se ravna po morskih tokovih. Mrzli Humboldtov tok ne vpliva ugodno, saj ne prihaja iz antarktičnega dela sveta, ampak od zahoda. Humboldtovemu toku nasprotuje toplo vodovje, ki proti južni strani obliva obalo. Podnebje Robinzonovega otoka je zatorej jako milo in enakomerno in ima izrazito pomorski značaj in je enako kot v zmerenem pasu. Letni časi so isti, kot na južnoameriški celini. Od oktobra do aprila je toplo poletje, nato je nekaj hladnej-

SLABI ZOBJE SE PODEDUJEJO.

Če se začne človeku prezgodaj majati zobje in če mu končno izpadejo, se pravi temu medicinsko parodontosa. To je seveda zelo neprijeten, pa tudi dokaj razširjen pojav. Splošno prevladuje naziranje, da zobje civiliziranih ljudi niso več tako zdravi, kakor so bili dokler so ljudje živeli še skromneje in uživali na vitaminih bogatejšo hrano. To bi se reklo, da je parodontosa posledica ali spremljevalka naše civilizacije. Nekateri učenjaki pa trdijo, da temu ni tako. Neki zobozdravnik, ki je imel za seboj že dolga leta zdravniške prakse, je v treh pokolenjih ugotovil, da je parodontosa podedovana bolezen. Razen tega se je mudil med mnogimi tujimi narodi, kjer je proučeval zobe. Proučil je pa tudi zobovje najdeno v lobanjah ljudi, umrlih v pradednih časih. Na podlagi svojih študij je prišel do zaključka, da parodontosa ni odvisna od okolnosti, v kakršnih živi temveč da je to prej podedovana lastnost gotovih ras. Na svetu so narodi in plemena, ki se jim zobje z grizenjem samo obrabijo, drugim pa prav lahko izpadejo. Med narode, ki jim ostanejo zobje v ustih do smrti, spadajo v prvi vrsti gronlandski Eskimi, finski Lapenci in drugi mongolski narodi, živeči v severovzhodni Rusiji in Srednji Aziji tako Samojedi, Ostjaki in drugi. Nasprotno je pa pri narodih, živečih v vročih krajih izpadanje zob tako razširjeno, da velja za nekaj samo ob sebi umevnega. Seveda so tudi tu izjeme, recimo Kabiti, ki so jim zobje v nasprotju z njihovimi sosedi Arabci, Berberji in židi, preje odkrušijo, nego izpadejo. Kabili so narod, ki se je že v davnih časih preselil v Afriko s severa in s tem je ta pojav pokrajinjen. Nas seveda najbolj zanima, kako je s parodontoso v naših krajih. V srednji in južno-vzhodni Evropi so narodi pomešani. To so ljudje, ki imajo k parodontosi prirojeno nagnjenje in drugi, ki ji sploh niso podvrženi. Izrazito podedovana parodontosa je neozdravljiva. Poznamo pa tudi manj ostre njene stopnje. V takih primerih se da izpadanje zob omejiti ali vsaj precej odgoditi. (Dokaz, da parodontosa ni odvisna od načina življenja, in od kakovosti hrane, naj bi bil tudi v tem da se to zlo pojavlja tudi pri nekaterih pri-

STRAHOTE VOJNE ČASU PRIMERNA KNJIGA Spisala Berta pl. Suttner 228 strani Cena 50 centov Dobite jo pri KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 W. 18 St., New York

mitivnih narodih, živečih še vedno strogo naravno življenje. Te bolazni ne poznajo severni narodi z zelo težkimi življenjskimi pogoji, pa tudi srednjeevropski Mongoli ne, čeprav jedo večinoma mlečno hrano. Nasprotno je pa med Arabci in Berberji parodontosa splošno razširjena, desi žive približno tako, kakor Mongoli.

MOŠKA IN ŽENSKA ROKA.

Tudi izkušenemu poznavalcu bo včasih težko razlikovati moško roko od ženske roke. So moški, ki imajo zelo nežne, mehke, ženske roke z vitkimi prsti, ženske, ki morajo težko delati, pa imajo grobe, trde, velike roke. Je pa znak, po katerem je mogoče roke z gotovostjo razlikovati, tako pravijo vsaj neki ameriški raziskovalci, ki so po dolgih raziskovanjih odkrili, da je kazalec na ženski roki skoraj vedno večji, najmanj pa tako dolg, kakor prstanec, medtem ko je kazalec moške roke vsaj za spoznanje krajši od prstanca. Učenjaki so poiskali za to tudi razlago in pravijo, da je moral moški v tistih davnih časih, ko se je pravkar iz živali razvil v človeka, pri plezanju na drevesa in za uporabo svojega primitivnega orodja ali orožja uporabljati posebno sredinec, ki je pravi oprijemalni prst, in tako se mu je ta zdaljšal. Ženska pa, ki je zbirala živeč in je uporabljala lažje gospodinjstvo orodje, si je močnejše razvila kazalec.

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

Za ljubitelje leposlovja

- CYKLANEM. Spisal Janko Kersnik (136 strani.) Kersnik je pisal v Jurčičevem duhu. Svoj slog je zna tako prilagoditi Jurčičevemu, da je po Jurčičevi smrti uspešno završil njegove nekončane romane. “CykLANEM” je ena njegovih najboljših povesti. Cena \$1.00
MED PADARJI IN ZDRAVNIKI. Spisal Rider Hagard. (117 strani.) Štajerski rojak Kač ni do svojega štiri-desetega leta stopil v javnost. Nato je začel pisati krajše ertice, ki jih vsebuje ta zbirka, nato je pa zaslovel s svojim romanom “Grunt.” Cena 85c.
MOLOH. Spisal Janko Kač. (198 strani.) Pisatelj je segel v dobo, ko so začele graditi tovarne na Štajerskem in ko je vse vrelo v nje. Vrelo v nje in jih uničevalo. Strašno maščevanje razočarane matere. Cena \$1.00
IZZA KONGRESA. Spisal Ivan Tavčar. (548 strani) Pisatelj je posegel v tem romanu v začetek devet-najstega stoletja, ko se je vršil v Ljubljani kongres, ko so se sestali trije cesarji. Kdor hoče poznati ljubljansko življenje onega časa, naj prečita ta roman. Cena . \$2.50
KRISTOF DIMAČ. Spisal Jack London. (404 strani.) Eno najboljših del znanega ameriškega proletarskega pisatelja, ki je dobrodušna pozna življenje vseh slojev, ker ga je sam doživljal. Njegova dela so predstavljena v vse kulturne jezike. Cena \$1.00

Slovenic Publishing Company

GLAS NARODA pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.